

Data: 28 stycznia 2021
Znak sprawy: DP-IV.0220.1.2021

Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Rozwoju,
Pracy i Technologii

Jarosław Gowin

Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

dotyczy: projekt ustawy o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia wolności i praw człowieka i obywatela w czasie stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (druk nr 307)

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z pismem z 18 stycznia 2021 r., znak sprawy: BPS.DKS.KU.0401.2.2021, zawierającym prośbę o sporządzenie opinii w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia wolności i praw człowieka i obywatela w czasie stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (druk nr 307) wyjaśniam, co następuje.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zgodnie z aktualnie obowiązującym przepisem art. 417 § 1 Kodeksu cywilnego za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Źródła odpowiedzialności odszkodowawczej władzy publicznej określono w art. 417¹ k.c., a także w art. 417² k.c., który przewiduje odpowiedzialność odszkodowawczą władzy publicznej na zasadzie słuszności. Powyższe przepisy umożliwiają osobom fizycznym i prawnym wystąpienie z roszczeniami odszkodowawczymi na zasadach ogólnych.

Co niezwykle istotne, przy projekcie nie zostały przedstawione skutki finansowe wykonania ustawy. Nie mając oszacowanych skutków finansowych i nie znając przewidywanej skali roszczeń niezmiernie trudno jest odnieść się do problemu przewidywanego obciążenia finansów publicznych poprzez zwiększenie poziomu wydatków budżetowych, w szczególności na wypłatę odszkodowań. Ta zaś sprawa należy z pewnością do najbardziej zasadniczych.

Odnosząc się natomiast do rozwiązań zaproponowanych w projekcie pewne wątpliwości może budzić zaplanowana procedura przyznawania odszkodowania w drodze decyzji z przyjęciem koncepcji czasowej nieporuszalności drogi sądowej. Zakreślenie wojewodzie terminu trzech miesięcy na wydanie ostatecznej decyzji w sprawie odszkodowania, bez wskazania narzędzi do oceny zasadności roszczenia, w praktyce może utrudnić rzetelną weryfikację przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej oraz wysokości szkody.

Ponadto, przyjęty model umożliwiający skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego jedynie poszkodowanemu może być postrzegany jako znacząco ograniczający równość stron w postępowaniu oraz jako naruszający interesy Skarbu Państwa.

Podkreślić też należy, że Rada Ministrów podejmowała i nadal podejmuje szereg działań i inicjatyw, których zadaniem jest udzielenie realnej i szybkiej pomocy przedsiębiorcom i obywatelom w trudnym, bezprecedensowym czasie epidemii. Z informacji gromadzonych przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii dotyczących tarczy antykryzysowej wynika, że aktualnie wartość przekazanych środków w ramach Tarczy Antykryzysowej dla przedsiębiorców ze wszystkich branż przekroczyła 175 miliardów złotych.

Mając na uwadze wszystko powyższe, a szczególnie kwestie braku oszacowania kosztów proponowanego mechanizmu, warto bardzo poważnie rozważyć celowość dalszego procedowania projektu ustawy o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia wolności i praw człowieka i obywatela w czasie stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (druk nr 307).

Z poważaniem

Jarosław Gowin

[podpisano elektronicznie]